

TORONTÁL

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1
1 Din
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Ára: Az előfizetés ára:
Egész évre . 300 D | Negyedévre . 75 D
Félévre . . . 150 D | Havonta . . . 25 D
Hirdetések díjazás szerint
1 Din
Megjelenik naponta délben

A jóvátétel új módozatairól tárgyalnak.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, ápr. 13.

Ma Thetnis, Ja-par és Poincaré között megkezdődtek a jóvátétel módozatairól a tárgyalások. A Martin hozza azt a részletes tervet, a melyet Londonban Loucheur révén méltánylással fogadtak.

A javaslat szerint 82 milliárd aranymárka fizetendő az Uniónak az összes fizetési teljesítések végzetével. Anglia ugyanezen összegből kapná meg a kielégítést, így tehát végeredményben 40 milliárd aranymárkát követelnek, ami közlekedést jelent Rosenberg külügyi államtitkár minap kifejtett álláspontjához. Ha a konferencia a tervet elfogadja, úgy Franciaország tíz év lefolyása alatt csapatait fokozatosan vonná vissza a Ruhr-területről.

A francia kormány nem akar több értekezletet.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, ápr. 13.

Klotz, volt francia pénzügyminiszter inkognitoban megérkezett Londonba. A lapok valószínűnek tartják, hogy Klotz Loucheur akcióját akarja folytatni.

Wien, ápr. 13.

Francia diplomáciai körökből úgy tudják, hogy a kormány elutasította az olasz-belga kormányok javaslatát, amely a jóvátétel ügyében egy új entente értekezletet javasolt.

Német rendőrök tüntető németekre létek?

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, ápr. 13.

Párisból jelentik, hogy Duisburgban kétezer munkanélküli tüntető felvonulásban a városháza elé vonult, ahol kenyereket követeltek. A német birodalmi rendőrség felszólítására a tüntetők nem akartak szétoszlan, a rendőrség fegyvert használt és sortűzet adott a tömegre. Az egyik verzió szerint négy halott és tizenhárom sebesült, a másik szerint pedig egy halott és két sebesült maradt a helyszínen. Berlinnek sem Duisburggal, sem Düsseldorfal nincs távirati vagy telefonösszeköttetése és így egyelőre nem állapítható meg, hogy a francia forrásból eredő hír igaz-e vagy sem.

A radikális-párt ma dönt további politikája felett.

A zagrebi tárgyalások informatív jellegűek voltak.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 13.

A nagy figyelem, amely a szerb-horvát kérdés megoldása iránt megnyilvánult, a delegátusok megjelenése óta még jobban fokozódott. A politikai körök feszült érdeklődéssel várják Radicsnak és követőinek határozatát, amely elvitathatatlanul — a jövő politika képét fogja nyújtani. A blokk döntése nagyobb fontosságu, mint azt az első pillanatban elképzelték, mert határozata a válság megoldását vagy a helyzet újabb elmérgesedését vonhatja maga után.

A zagrebi tárgyalásokról hivatalos értesítések még nem érkeztek, megbízható magánértesülések szerint a delegátusokkal folytatott eddigi megbeszélések azt engedik sejtetni, hogy a horvátok nem idegenkednek a megegyezés gondolatától. Dr. Gyurisity Marko, a radikális-párt elnöke és Janity Voislav radikális-párti titkár már tegnap délelőtt találkozott Radicsal, valamint a klerikálisok és muzulmánok vezéreivel, akikkel értekezleten vettek részt. A gyűlést az akadémiai téren lévő Prpics-féle palotában tartották, Radicsék klubhelyiségében.

Radicsék a tárgyalás során azt követelték a radikális-párttől, hogy szüntessék be a tartományvezetőség liquidációjának folytatását, mert csak ennek megtörténte után kezdhetik meg az érdemleges tárgyalásokat.

A radikális-párti megbízottak válaszárol többféle verzió van forgalomban. Megbízható értesülések szerint

Janic kijelentette, hogy a blokk javaslatát elfogadja, a tartományvezetőségek liquidációját felfüggeszti és reméli, hogy ezzel

elgördítették az akadályokat a megegyezés utjából. Gyurisity Marko dr., a radikális-párt elnöke a zagrebi lapok munkatársai előtt nyilatkozott, hogy

zagrebi látogatása nem más, mint viszonzás. A blokk követeléseit — mondotta — meghatározva még nincsenek. Beható tárgyalásokról egyelőre még nem lehet szó. Beszédének további részében hangsúlyozta, hogy a radikális-párt a többi pártoknál is informálódott állásfoglalásuk irányában s csupán azt tette Radicséknál is.

A radikális-párt főbizottsága és képviselői klubja ma ül össze, hogy a beérkezett információk alapján döntön, hogy milyen lépéseket tegyen a helyzet tisztázására. A beogradi és zagrebi politikai körökben egyaránt feszült figyelemmel kísérik a radikális-párt állásfoglalását és nagy érdeklődéssel várják a holnapi napot, amelytől döntő határozatot remélnek.

A minisztertanács tegnap este újabb ülést tartott, amelyen szóvá tették a radikális delegátusok zagrebi utját. Az ülésről nem adtak hivatalos kommunikét és így a minisztertanács határozatáról csak határozatlan kombinációk vannak forgalomban.

A demokrata képviselők klubja tegnapelőtt ült össze, hogy megbeszélje a politikai helyzetet és a legfontosabb tennivalókat. Az ülésen nem hoztak érdemleges határozatot, hanem elhatározták, hogy a rendkívüli eseményekre való tekintettel csak ma délután tartják meg a klubértekezletet, amikorára már ismertté vált a radikálisok állásfoglalása.

Gyurisity és Janity, a radikális-párt megbízottai holnap érkeznek vissza Beogradba, ahol még a klubülés előtt jelentést tesznek a radikális-párt vezetésének zagrebi utjuk eredménye felől.

Valutacsempészes levelekben.

Elkoboztak egy 50.000 tetjes ajánlott levelet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 14.

A devazirendelet rendelkezéseinek értelmében csak a pénzügyminiszteri főinspektornak engedélye alapján szabad akár belföldi, akár külföldi valutát külföldi címzettnék küldeni. A rendelet betartására szigorúan ügyelnek s a rajtakapott egyének ellen azonnal eljárást tesznek folyamatba és valutacsempészes címén szigorúan megbüntetik őket. Az ellenőrzés mindezek dacára nem sikerült a megfelelő mértékben, mert a közönség rövidesen megtalálta a kijátszás lehetőségeit. Levelekbe rejtenek külföldi valutákat és dinárokat s így juttatják el a külföldön lakó címzettnéknek.

A pénzügyi és vámhatóságok, az ellenőrzéssel megbízott közegek állandó stichpróbákat tartanak, hogy ily uton elejét vegyék a nagyarányú csempészesnek. A pénzügyi és vámhivatalnokok már több ízben pénzre akadtak, ami azt bizonyítja, hogy a hatóságok gyanúja nem alaptalan.

A kisebb tételek után szinte varratlanul érte a helybeli pénzügyőrséget Durakovity inspektornak szenzációs lelete. Az inspektor egy Beogradban feladott és Temesvárra szóló ajánlott levélben nem kevesebbet mint ötven darab ezer leis bankjegyet talált. Ugyanazon a napon a vizsgálat folyamán még több levélre akadt, amelyben kisebb tételek, ezer- és százdináros bankjegyek voltak elhelyezve. Ezeket az értékeket éppennygy, mint az ötvenezer leit természetesen elkobozták, feladók ellen pedig megindították a büntető eljárást.

Munkatársunk felkereste az esetet kapcsolatban Durakovity inspektort, aki kijelentette, hogy a stichpróbákat a jövőben is folytatják, sőt ha a szükség úgy kívánja, fokozottabb mértékben végzik. A közönség a gyakori figyelmeztetések dacára sem tartja be a pénzügyminiszteri főinspektornak szigorú rendeletét, amelyben elmondja, hogy csak engedély esetén szabad valutát külföldre küldeni. Ahelyett, hogy respektálnák a rendeletet, kibuvót keresnek alóla és levelekben csempészik ki a valutákat az ország területéről. A jövőben — mondotta Durakovity inspektor — éppen úgy mint a múltban, kérelhetetlenül üldözik a valutacsempészetet.

TÖZSDE

Április 13.

Beograd. (Zárlat) London 45440,
Páris 646, Newyork 9735, Genf 1754
Milano 484, Prága 293, Berlin 0466,
Wien 01379, Bukarest 4678, Bukarest 4678, Budapest 215, Amsterdám 38, Bruxelles 560.

Zürich. (Zárlat) Newyork 54850,
London 2558, Páris 3682, Milano 3682,
Berlin 00261, Prága 164250, Wien 0007725, bélyegzett 0007750, Budapest 01250, Hollandia 21525, Beograd 565, Varsó 00145.

Budapest. (Zárlat) Newyork 4480-4630, London 20875-21475, Páris 301-311, Milano 22350-23250, Prága 134-140, Amsterdám 1755-1815, Beograd 46-48. A többi változatlan.

HIREK

Apr. 15.

1912-ben süllyedt el a Titanic nevű modern hajóóriás első utja alkalmával, amelyet Hamburgból Amerikába tett.

Apr. 16.

1788-ban halt meg Buffon híres természettudós. Egyik alapvetője a modern természettani kutatásoknak.

Eljegyzés. Filipovity Milivoj főmérnök, a negotini Hidrotechnieski Odeljak főnöke folyó hó 9-én eljegyezte Milytyev Bidimka urleányt Veliki Beeskerekéről.

Egyházi zene. Vasárnap, folyó hó 15-én d. e. 9 órakor a helybeli róm. kath. plébánia-templomban a pápai adminisztrátor beiktatása alkalmából az egyházi énekhar a katonazeneakar közreműködésével elő fogja adni: Mozart Mise B-dur, „Ecce Sacerdos” és „Veni Sancte” Gruber-től, Gradualéra: Führer „Regina coeli” és offertoriumra: Macheroni „Ave Maria” Sopran-solo hegedű-és orgonakísérettel. Dirigens: Weninger József egyházi karnagy, az orgonán: Weninger Ernő. — Ma este 8 órakor a pápai adminisztrátor tiszteletére a veliki-beeskereki főfidalogylet szerenádöt ad.

Az Ady-társaság második felolvasó ülésén a jugoszláviai aktivisták reprezentánsait fogja megszólaltatni, hogy bemutassa a közönségnek a legilletékesebbekkel, hogy miben áll a forradalmi művészetek (aktívizmus, expressionizmus, futurizmus, dadaizmus, stb.) lényege. Az Ady-társaság természetesen nem áll ennek az új iránynak a szolgálatában, de kötelességének tartja, hogy a közönségnek lehetővé tegye, hogy ezekről az új irodalmi és képzőművészeti irányokról magának képet alkothasson. Az Ady-társaságnak ez a felolvasó ülése április 22-én, vasárnap este lesz. Műsoron lesz: Mit akar az új művészet, Elmondja Arató Endre (Subotica). Verseket szaval Csuka Zoltán (Novi Sad), Haraszty Sándor (Subotica) Adyt és Kassák Lajost összehasonlító tanulmányt olvas föl. Szász Olga (Subotica) verseket szaval. Ember Zoltán (Novi Sad) egy aktivista novellát fog elmondani. Mester János (Novi Sad), Csont János: Kivégeznek c. versét demonstrálja. Az előadás közben fényarchitektúrai kísérleteket végez Kauber István (Subotica), aki az összes bemutásra kerülő diaposzitivákat készítette. Az Ady-társaság tagjai tagnyugtáik felmutatása mellett díjtalanul vehetnek részt a felolvasó-ülésen.

Mária királyné a dalmát tengerparton. Beogradból jelenti tudósítónk: Mária királyné Dubrovnikba utazott, ahol hosszabb időt fog tölteni. Utközben Vinkovcénél találkozik felséges anyjával, Mária román királynéval, aki elkíséri tengerparti útján.

Mintavásárok. Zagrebben április hó 22-ikétől május 1-éig mintavásár. A kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványok negyvenöt dinár ellenében átvehetők a beeskereki kereskedelmi-és iparkamaránál. — Párisban május havában mintavásárt tartanak.

A bánási apostoli adminisztrátor beiktatása.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, apr. 14.

A esanádi egyházmegye területe a trianoni békeszerződéssel három ország határai közé került. Egy része megmaradt Magyarországra területén, másik részét, az egyházmegye székhelyével Romániához csatolták, harmadik részét pedig, a Vajdaságot az SHS államnak ítélték oda. A esanádi egyházmegye de jure egységes maradt, mert a politikai határok nem befolyásolhatják az egyházi beosztásokat, mivel azonban különféle nehézségek merültek fel az egyházi igazgatás terén, a szentszék elhatározta, hogy a romániai és SHS királyságbeli részekre apostoli adminisztrátort nevez ki. A szentszéknek erre vonatkozó tárgyalásai, melyeket megszakításokkal hónapokon át folytattott, végre eredményre vezettek és a kormányokkal egyetértőleg megförténtek a kinevezések. A Bánási apostoli adminisztrátora, Rodics Rafael Szent Ferenc-rendi szerzetes, Bácska adminisztrátora Budanovics Lajos suboticei plébános, a romániai részek egyházi feje pedig Pacha István kanonok lett. Az egyházmegye tulajdonképpeni feje — jogilag — Glattfelder Gyula dr. püspök, aki azonban csak a magyarországi területen érvényesítheti püspöki jogait. Ugy Rodics, mint Budanovics és Pacha teljes püspöki hatáskörrel bírnak, nem tartoznak felelősséggel a voltaképpeni püspököknek, hanem csak a felsőbb egyházi hatóságnak.

Rodics Rafael, a Bánási apostoli adminisztrátora 1870-ben június 15-én született Durkovácán. 1886-ban belépett a Szent Ferenc-rendbe és Wienben volt novicius. Később Dunaföldvárra került, ahol a filozófiát hallgatta. Utána Bajára került teológusnak. Wienben fejezte be egyetemi tanulmányait. 1893-ban felszentelték pappá. Ezután Baján, mint teológiai tanár öt évig működött. 1898-ban újra Wienben időzött, ahol annakidején hajtották végre a rend reformálását. 1902-ben újra Wienben, majd Zagrebben, Varasdon és legutóbb Terzatóban működött. Közben két ízben érte az a kitüntetés, hogy provinciális lett. 1918-tól a kinevezéséig a terzatói rendház guardiánja volt s innen került az apostoli adminisztrátori székbe.

Rodics Rafael tegnap fogadta a „Torontál” munkatársát, akinek elmondotta, hogy az installáció va-

sárnap délelőtt lesz. A beiktatás után átveszi kerületének egyházi fennhatóságát és ettől a perctől kezdve érvényesíti a püspöki jogait. Hétfőn gyűlésre hívja össze az espereseket, akikből a püspöki káptalanok mintájára konzisztóriumot, tanácsadói kart alakít. A konzisztórium tagjait a consultoreseket időnkint összehívja és megbeszéli velük a fontosabb tennivalókat.

A felekezeti iskolákra vonatkozólag az apostoli adminisztrátor kijelentette, hogy az ügyet valószínűleg az első konzisztórium ülésén megvitatják. Természetesen emellett van, hogy a felekezeti iskolákat mindenáron visszaállítsák. Amennyiben az akció sikerrel jár, a felekezeti iskolákban, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül mindenkit felvesznek.

A konzisztórium fogja egyébként eldönteni, hogy ebben az ügyben megvárják-e a szentszék és az SHS állam között kötéendő coneგრátumot vagy ettől függetlenül, akcióba lépnek. Az én feladatomban — mondta végül mosolyogva a püspöki adminisztrátor — hogy megértést, békét, szeretetet hirdessek és hogy az emberek egymás kölesönös megbeszülésére, szeretetére buzdítsam. Különben a vasárnapi beiktató beszédemben mindenkinek az anyanyelvén, magyarul, szerbül és németül fogom üdvözölni egyházmegyém hívőit.

Az apostoli adminisztrátor még megjegyezte, hogy nagy gondot okoz a lakáskérdés, de reméli, hogy ezt is rövidesen megoldják. Valószínűnek tartja, hogy a városi tanács átengedi a rezidencia céljaira a helybeli gimnáziumi épületet, mely ennek mindenképpen megfelelne.

Rodics Rafael apostoli adminisztrátor beiktatása nagy ünnepek középette, holnap, vasárnap történik meg. Az ünnepekről szóló program a következő:

Délelőtt kilenc órakor ünnepélyes mise amelyet Rodics Rafael apostoli adminisztrátor celebrál, fényes papi segédlettel. A mise végén felolvassák a kinevezési okmányt.

Mise után az adminisztrátor szentbeszédet mond magyarul és németül.

Tizenegy órakor a plébánialakban a tisztelgéseket fogadja.

Egy órakor társasébed a Kaszinóban.

Spaho-csoportbeli 18, délszerbiai muzulmán 19, földmives 10, német 8, szocialista 2, dr. Drinkovity-párti 2, ernagorai autonomista 2, szlovén-agrár 1, román 1 és szerb-párti 1 mandátum.

Öngyilkosság Srpski Elemiren. Deutsch Erzsébet 27 éves földmives-asszony tegnap reggel Srpski Elemiren lévő lakásán felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. A beeskereki ügyészség megadta a temetési engedélyt.

* **Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál** Veliki Beeskerek. Telefon 329.

Az álomkór pusztítása az Unióban. Newyorkból jelentik, hogy az álomkór ez évben meglehetősen pusztított az Egyesült-Államok lakossága között. A központi statisztikai hivatal kimutatása szerint az Unió területén 575 egyén kapta meg az álomkórt.

Találtak egy ballábra való gyermekszandált. Tulajdonosa átveheti a Begej állomás oktató szobájában.

Összeírják a részvénytársaságokat. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium 302/923. szám alatt rendeletet adott ki a városi és községi hatóságoknak, hogy írják össze a részvénytársaságok cégeimeit, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak névsorát. A rendeletet tegnap kapta meg Beeskerek városa és intézkedett az összeírás foganatosítása iránt.

A nyomor miatt megvált az élet. Zagrebból jelentik: A Zagreb melletti Zeleni Gaj-féle erdőben a járőrelők egy holttestre bukkantak. A rendőrség megállapította, hogy a holttest Koeskovity Sztóján zagrebi tanítóval azonos, aki már régebb ideje eltűnt. A zsebében talált iratokból megállapították, hogy a tanító az elviselhetetlenné vált nyomor miatt dobta el magát az életet.

Szabálytalanságok a rokkantak nyugdíja körül. Beogradból jelenti tudósítónk: A szociálpolitikai miniszter javaslatára a minisztertanács bizottságot választott a hadirokkantak nyugdíjának kifizetése körül történt szabályellenességek felülvizsgálására.

Hajsza egy fegyver után. Beogradból jelenti tudósítónk: Ignjatovity Sztóján volt esendőrszázados, akit hűtlen pénzkezelés miatt tizenöt évi fegyházra ítélték, tegnap fegyveres örök kíséretében átszállították a topesideri fegyházba. Utközben kitört az örök gyűrűjéből és futásnak eredt. Hosszu hajsza után egy beogradi detektív elfogta a fegyvert a Száván átvezető vasúti hídon.

Áthelyezés. Dimitrije Nikolajevityet, a helybeli Hidrotechnieski Odeljak mérnökét a Felsőtorontáli Ármontesítő Társulathoz Veliki Kikindára igazgató-főmérnökké választották meg.

Üdülő a beteg vasutasok részére. Beogradból jelenti tudósítónk: A közlekedésügyi minisztérium elhatározta, hogy a beteg vasutasok részére üdülő-telepet létesít a Windischgrätz hercegségtől nemrégiben megvásárolt festői fekvésű Loerum-szigeten.

A lovagiaság szabályai szerint — Srpski Itebejen. Petkov Milán srpskiitebeji földmives tegnap este összeszólalkozott egyik ismerősével, Tasina Gyókéval. A veszekedés verkedéssé fajult el, amelynek hevében Tasina társát bottal fejbévágta, második ütésével pedig a káriján megsebesítette. Petkovot a lakásán ápolják. A vizsgálat megindult.

Nyolevanötmillió dolláros örökség. Rómából jelentik, hogy Certaldo város polgármesterét értesítették, hogy egy certaldói soffór egy Amerikában élő rokonától nyolevanötmillió dollárt örökölt.

Jön! — Sándor Mátyás!

A. Bicenó képkiallítása. A hét elején nyílt meg a Vojvodina (Rózsza) szálloda épületében, a demokrata-klub helyiségében A. Bicenónak, a városunkban élő jónévű orosz festőnek kollektív képkiallítása. A kiállításra került képek között színesen váltakoznak a sikerült portrék, a napsütéses eleven tájképek és a jól megkomponált zsánerképek. Mindegyik munkán megérzik az igazi művészelek és meglátszik a mesteri rajzoló és kolorista. Különösen tetszettek blédi tájképei, amelyek pompásan adják vissza a természeti kincsekben gazdag táj szépségeit. A kiállítás még április hó 22-keig marad nyitva és megtekinthető naponként délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Tömörülnek a nyugdíjasok. A veliki becskeréki vasutas nyugdíjasok helyi csoportjának vezetősége felhívja mindazokat a nyugdíjasokat, (akik más állami szolgálatban voltak, pl. pénzügnél, hajózásnál, postánál stb. vagy a megyénél, városnál) akik belépni óhajtanak az egyesületbe, hogy jeleítsék be ezen szándékukat a hivatalos helyiségben, III. külkerület 4/b szám alatt, a Jónás-féle házban, a vasutal szemben.

Mindenütt kell a pénz. Londonból jelentik, hogy az alsóházban nagy helyesléssel fogadták azt a javaslatot, amely a lóversenyeknél a fogadásokat kívánja megadóztatni.

Az „Arva“-asztaltársaság vezetősége felkéri a veliki becskeréki özszeres jótékony célú egyesületek és asztaltársaságok vezetőit, hogy a folyó hó 19-én, esütörtökön este 8 órakor a „Mozdony“-vendéglőben (Áradási-ut) megtartandó közös értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Dr. Fenyő Sándor volt nagykirindai ügyvéd, irodáját Mokrinban, a veliki kirindai törvényszék területén újból megnyitotta.

Mint vidéki ember, szeretem, ha a városba jövök a kirakatokat nézni. Ez alkalommal feltűnt nekem a Weisersehan János-féle festékárú szaküzlet újonnan és csinosan berendezett kirakata, ahol majdnem az összes árú szem előtt fekszenek. Bementem és tényleg nagyon jól és olcsón vásároltam, úgy hogy bárkinek a legjobban ajánlhatom.

Repülőszerecsélenség Krakóban. Tegnap délelőtt egy katonai repülő gyakorlatozott a város fölött. Gyakorlat közben a gépet defektus érte, úgy hogy hirtelen lezuhant egy háztetőre, átütötte a tetőt és egy lakásba zuhant, ahol egy embert agyonütött, harmat pedig súlyosan megsebesített. Ugy a pilóta, mint a megfigyelő szörnyethaltak. A lezuható gép felrobbant és ettől a ház meggyült. A tüzoltóság csak hosszas munka után tudta a tüzet eloltani.

Az építőiparosok sztrájkja Londonban. Londonból jelentik: Az építőipari munkaadók és munkások közötti tárgyalás eredménytelenül végződött, úgy hogy a szakszervezet

Német kormányválság van készülőben.

Berlin, ápr. 13.

Parlamenti körökben kormányválságról beszélnek. Dacára a Cunó iránti szimpátiának, az az általános vélemény, hogy a Ruhrkérdést csak olyan minisztérium viheti keresztül, amelynek a birodalmi gyűlésben határozott többsége van. Remélik, hogy ebben az ügyben sikerül egy olyan koalíciót

létrehozni, amelyben a polgári pártok mellett a szociálisták is képviselve lesznek. Befolyásos politikusok a néppárt vezérét, Strezemannt szeretnék a kormány élén látni. Esetleg egy szociálistát a kormány élén vagy Lochét, a birodalmi gyűlés elnökét, akinek kabinetjében azután Strezemann a külügyi tárcaát vezetné.

holnap kimondja a sztrájkot. A munkabeszüntetés félmillió embert tesz kenyértelemé.

* Átutalások és esekkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legutányosabban eszközöl a **Nagybecskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület, Telefon: Pénztár 16 Vezérigazgató 52.**

* A reuma gyötrelmes betegség, de a méhek biztosan kikurálják, olvassa el a „**Vajdasági Méhészeti Lapokat**“ Stari Becej. (7)

* Előnyomda megnyitás. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a modern igényeknek megfelelő komplett előnyomdat nyitottam lakásomon, Miletityeva (Temesvári) utca 18. szám alatt. **Németországi és budapesti minták vannak raktáron: teljes blokk-betűsorozat, hozzávaló keretekkel, ágytakarók, függönyök, virágok, gyermekszobába való falvédők, ruhadiszkek, himzésre és gyöngyözésre alkalmas lámpaernyőre való himzések, zsebkendők és zsebkendő sarkok s minden e szakmába vágó a legkényesebb igényeket is kielégítő minták. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel Pásztor Zsenka.**

* Könnyen hajlik a megfázásra? Tulságosan érzékeny? Fájdalomcsillapítóan és erősítőleg hatnak bedörzsolések és lemosások a valódi Feller-féle Elsáfluidal. Sokkal erősebb, kiadósabb és jobb mint a sósborszesz. Mint kozmetikum, a fogak, foghús, száj és fejbőr ápolására 25 éve közkezdveltségnek örvend. Csomagolással és portóval együtt 3 duplaüveg vagy 1 speciális üveg 24 dinár, 36 duplaüveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldi: Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja Centrale 202. sz. (Hrvatska).

* Arnstein Józsa füzőszalonját Alkotmány-utca 23. szám alá helyezte át, hol a legújabb divatu haskötők, melltartók, orvosi haskötők készülnek. Modellek bármikor megtekinthetők.

* Átutalások, hitellevelek és esek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukivitelre kaphatók — a beogradai pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

* Elváltalom villany-, házitefon-, esengő-berendezések újonnan szerelését és javítását; dinamók, motórok javítását és tekeréscselését, villanyvasalók, teafőzők, hajszárítók javítását, valamint írógépek szakszerű javítását és jókarban tartását. A munkákat saját magam végzem, felelősség mellett. Indy János szerelő (Található öv Klein Móráné lisztkereskedésében.)

Erkölcös család.

A „**Torontál**“ tudósítójának távirata.

Wien, ápr. 13.

Néhány év előtt Max Devrient, a Burgtheater ismert nevű művésze és rendezője feleségül vette Babette Reinhold asszonyt. Egy évi együttélés után azután ráképnél hagyta és együtt élt feleségének nővérével, aki azután üszpenzációval házasságot is kötött. Babette Reinhold asszony a wieni bíróságtól a második házasság megsemmisítését kérte, mivel Devrient sohasem vált tőle el törvényesen. A wieni bíróság Reinhold asszony kérésének helyt adott és Devrient második házasságát az első feleség nővérével semmisnek nyilvánította.

Sport

Vasárnapi program. Holnap, vasárnap délután a Vasutasok a Schwabischeval mérkőznek a vásártéri sporttelepen. Délután két órakor az első B. csapatok, fél 4 órai kezdettel pedig az első csapatok játszanak. Játék előtt és szünet közben a vasutaszenekar hangversenyez. A mérkőzések iránt nagy az érdeklődés.

A Kadima atlétikai osztályának vezetősége felkéri az összes atlétikázni óhajtó tagokat, hogy folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor jelenjenek meg a Vojvodina (Rózsza) különtermében.

Rövidesen megnyílik a kovini elmeegógyintézet.

A vármegye átadta az épületet. — A „**Torontál**“ tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 14.

A „**Torontál**“ jelentette annak idején elsőnek, hogy a közegészségügyi minisztérium megbízásából dr. Markovity Lázár, a B. B. B. egészségügyi osztály vezetője tárgyalásokat folytat Torontál vármegyével a kovini laktanyának elmeegógyintézet céljaira való megvásárlása ügyében. Ezek a tárgyalások teljes eredménnyel végződtek és Torontál vármegye közgyűlése kétmillió dinárért eladta az egészségügyi minisztériumnak, amely most utalta ki az összeget s így át is veszi a laktanyát. Az átvételre vasárnap küldenek ki egy bizottságot. A vármegye részéről Bérity Váza tb. vármegyei főjegyzőt küldötték ki, aki a mai nap folyamán utazik Kovinba, ahol átadja az épületet.

A kovini laktanya nagyon alkalmas elmeegógyintézet céljaira, mert úgy vasuti, mint hajóállomása van és így könnyen megközelíthető. Ezenkívül a körülötte fekvő szántóföldből az agrárreformminiszterium száz hold földet utal ki az elmeegógyintézet részére, ahol a könnyebb betegek fognak dolgozni.

A laktanya 1918 óta lakatlan és meglehetősen rongált állapotban van. Az ablakok nagyrésze törött, a központi fűtés tönkrement, az épület maga azonban kifogástalan és nagyszabású tatarozás után teljesen használhatóvá válik. A laktanya öt emeletes pavillonból áll, amelyekben mintegy öt-hatszáz ágyat helyeznek el. Az ágyak egy része a német jóvátételi anyagból kerül ki, másik részét pedig a közegészségügyi minisztérium fogja megvásárolni.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen drága halottunk

Schwan Zsuzsana

szül. Hirth

elhalálása alkalmával részvételnnyilvánításukkal és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Schwan József és családja.

Eladó

forgalmas helyen csinosan berendezett jóforgalmu kisebb fűszerüzlet, tőzsdé és italméresi joggal, esetleg beköltözhető lakással együtt. A vételhez összesen oca 70 000 dinár van szükség.

Kisebb fűszerüzlet

áruval együtt sürgősen eladó. A vételhez 15 000 dinár szükséges.

Jóforgalmu nagy fűszerüzlet, házzal, 4 szobás lakással, mellékhelyiségekkel, 3 pincével, 2 raktárhelyiséggel, 2 kocsiszinnel, külön meszes üzlettel, továbbá egy második házzal, 2 nagyuri lakással, parkirozott udvarral eladó. A vételhez 500 000 D szükséges.

Bővebbet: 675

Banatska Trgovačka Agencijánál Veliki Beeskerek. Telefonszám 32.

Gyönyörű modellkalapok

érkeztek! Ruhák és Jumperekben különleges választék. Alakítást és kalapátvasalást vállalok 689

ASZLÁNYI JULIA
Nemanjina u. 7. szám, Tunner-ház.

BERSON
GUMMISAROK „
GUMMITALP
olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban
őv nedvesség és hideg ellen!

653

Eladó 647
egy 7 HP eredeti Mayer-féle fekvő
benzinmotor
két lendkerékkel, teljesen kijavítva,
majdnem új. :: :: Megtekinthető:
CSÓKÁS ANTAL gépjávitóműhelyében
V. Bečkerek, Knez Milešina (Nicki) u. 4.

Keresek a belvárosban egy
butorozott szobát
konyha használattal. —
Ár mellékes.
Cím a kiadóhivatalban
687

Mc. Cormick
négyzetheültető kukoricaütető
gépek, vetőláncok, különféle arató-
gépek pótrészei kaphatók 537
Schumacher Rudolf Fiai cégnél,
Stari Bečsejen

A város legforgalmasabb helyén egy
vegyeskereskedés
azonnal eladó.
687
Továbbá eladó falun egy fűszerüzlet
Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Eladó 697
a II. külkerület 62. szám alatti
fűszer- és rőfösüzlet
házzal együtt.

Br. 22/1923. s. i. 683

Objava dražbe.

Novobečjski kr. sreski sud sa
rešenjem br 328. odredio je sudsku
prodaju u korist Ljubomira Kikića
iz N. Bečjeja, protiv Vladimira Pogo-
radov iz Dragutinova radi namirenja
4001 Din 33 p. i prip na uzaloženje
i na 2760 Kr. procenjene razne
kolonialne robe i dućanska nameš-
taja.

Radi sprovedjanja te prodaje za-
kazujem za 28. aprila u 9 sati pre
podne, a mesto stan dužnikov u
Dragutinovo.

Novibečej, 6. aprila 1923.

Stevan Ranković,
kr. sr. sudski izvršitelj.

— EDRÓ —
két posztóterítő, egy nagy ütőóra,
egy előszobaszekrény, egy három
részről álló lőszómatrac, paplan,
vasaló, befőttesüvegek, férfiruha-
akasztók. 691 Bővebbet:
Pasityeva (Tomasováci) utca 32. szám
alatt délelőtt 9-től délután 4-ig.

DEPOT: 694
NOVI SAD, Jermenska u. 3.

**Keresek megvételre
teljes Jókait,**
lehetőleg a 100 kötetes
jubileumi kiadást. = = =
Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Ügyes kifutó fiu
alkalmazást nyerhet.
693
Cím a Torontál kiadóhivatalában.

**Szemfedeleket, koporsó-
díszeket, tapétákat és minden
nemű temetkezési cikket**
gyári árban ajánl 201
„PAX”
temetkezési cikkek nagykereskedése
NOVI SAD Zrinyi Petra u. 20, az udvarban

Nád- és fűzfavesszőből font
modern garnitúrák, villa-, hálószoba-
és nyaralóberendezések, kertiszékek
és asztalok
a legizlésesebb kivitelben kap-
hatók. Szekerek náddal való
fonását a legjutányosabb áron
vállalja
Guidin József, Vel. Bečkerek
Gyüre Jaksitya (Petőfi) u. 2221
(saját ház), a Lukics-féle szappan-
gyárral szemben. 695
Eladás nagyban és kicsinyben.

Ehéd-vacsora 15 dinár
kenyérrel együtt 688
ha a Huszár féle Kotárka vendéglő
és étteremben egy hétre előfizet.

Ház eladás!
Egy teljesen jókarban levő, téglaából
épült új ház fűszer- és rőfösárkeres-
kedéssel, italmérési engedéllyel, jutányos
áron azonnal eladó. — Vétel esetén
azonnal beköltözhető — Bővebbet.
II. külkerület, 62. sz. alatt. 696

Eladó 1 darab
12 HP.
benzinlokomobil
Podvinetz & Heisler gyártmány, tel-
jesen jókarban. Üzemben látható
Csókás Antal gépjávitó műhelyében,
Knez Milešina u. 4. 648

Motorhajó közlekedik
mindennap Stari Bečsej és Turski
Bečsej között. Bácska és Bánát
vonataihoz a legjobb összeköttetés
Indul:
Stari Bečsejről . . 5, 9, 12^{1/2}, 17 órakor.
Turski Bečsejről . 6, 10, 13^{1/4}, 18 órakor.

Eladó ház
4 szoba, pékműhely, raktárhelyiség,
négyöles göré, házikert, 500 □-öl tel-
ken a Car Lazareva- és Brankovics-
utca sarkán. Értekeznek Despotov
Rada, Báthori-u. 853. sz. a. 690

Poziv**na XG. redovnu glavnu skupštinu**

„Prve Mokrinske Štedionice”, koja će održati 30-og aprila 1923. godine u 1/4 sata posle podne u prostorijama štedionice i na koju se p. n. deoničari ovim pozivaju. Ako skupština ne bi bila u pogledu rešavanja pravomoćna, održaće se skupština 15-og maja 1923 1/4 sata posle podne

DNEVNI RED:

1. Izbor perovođa i dva člana za overovljenje zapisnika.
2. Izveštaj upravnog odbora, podnašanje bilansije za 1922. godinu i predlog o podeli čistog dobitka.
3. Izveštaj nadzornog odbora.
4. Ustanovljenje bilansije i donošanje zaključka o podeli čistog dobitka.
5. Davanje razrešnice upravnom i nadzornom odboru.
6. Mogućni predlozi.

U Mokrinu, 1-og aprila 1923. godine.

Anton Turzan s. r., predsednik.

Imanje.

Račun izravnjanja.

Dug.

	Din	p		Din	p
Gotovina	37565	18	Deonička glavnica	22500	—
Papiri od vrednosti	1213	—	Rezervni fond	13875	—
Menice	87895	37	Ulozi na štednju	73354	89
Dužnici	12551	—	Nepodignut doplatak	70	50
Nameštaj	25	—	Poverljoci	12579	25
			Prenosna kamata	2683	14
			Čist dobitak	14186	77
	139249	55		139249	55

Gubitak.

Račun gubitka i dobitka.

Dobitak.

	Din	p		Din	p
Kamata na uloge	3844	50	Prenos dobitka iz 1921. godine	914	23
Porez, plata, stanarina i obrtni trešak	11362	56	Kamata od menice, vrednosnih papira i razni pri-	28479	60
Čist dobitak	14186	77	hodi	29393	88
	29393	83		29393	88

U Mokrinu, 31. decembra 1922. godine.

Saglasno sa knjigama.

Upravni odbor.

Pregledano, sa glavnim i sporednim knjigama sraunjeno i svemu ispravno nađeno

Nadzorni odbor.

Meghívó.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság Igazgatósága

a Suboticán 1923. évi május hó 6-án délelőtt
jéi 11 órakor az intézet székházában megtartandó

XXXI. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az 1922. évre szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése, mérleg, nyereség veszteség-számla megállapítása, határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Választás az igazgatóságba.
5. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes kijelölése.
6. Netaláni indítványok (Az alapszabályok 15. §-ának figyelembevételével).

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, tartoznak az alapszabályok 10. §-a értelmében a közgyűlés megtartását megelőző legkésőbb 3 nappal megelőzőleg a részvényeket az intézet pénztáránál Suboticán, vagy a sombri, staramoravicai, apatini, pačiri főköntézetek pénztáránál, vagy végül az Opšta Privredna Bankánál Beogradban a közgyűlésen való szavazati jog gyakorlása céljából letétbe helyezni. A letett részvényekről kiállítandó elismervények a közgyűlésen való megjelenésre igazoló-jegyüként szolgálnak.

VAGYON

Az 1922. évi harmincegyedik üzletév mérlege.

TEHER

		Korona		fill.			Korona		fill.	
Pénzkészlet	K	8186694	68		Részvénytőke:					
Pénztáratételeknél elhelyezve „		8475227	28	16661921	96	30000 db. K 400 né. 1922. évi osztalékjogosultsággal	K	18000000	—	
Váltók:						15000 db. K 400 né. 1923. évi osztalékjogosultsággal				
Személyi hitelek	K	37422378	08		Tartaléktőke	K	2100000	—		
Jelzálogilag biztosítottak „		11744532	—	49166910	08	Külön tartaléktőke	„	5085000	—	
Kötvénykölcsönök:					Záloglevél biztosítéki alap	„	1000000	—		
Jelzálogkölcsönök	K	10637272	62		Értéknapir ártoiyam ingadozási alap	„	330000	—		
Községi kölcsönök	„	3206948	80		Ingatlan értéksökkenési alap	„	60000	—	26575000	
Kezességi kölcsönök	„	8812	—	13853033	42	Tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete		1730586	40	
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja					1730586	40	Betétek		100564868	08
Adósok				107900151	90	Hitelezők		49589138	41	
Syndikatusi érdekelttség				9189000	—	Letétek		6951073	75	
Értékpapírok:						Engedményezett kölcsönök:				
1921. évi 7%-os állami						Jelzálogkölcsönök	K	8325545	81	
beruházási kölcsön	K	3933920	—			Községi kölcsönök	„	3192402	56	
Egyéb értékpapírok	„	1266319	16	5200239	16	Viszleszámított váltók		9330000	—	
Eladott ingatlanok vételárátaléka				106345	80	Fel nem vett osztalék		118558	25	
Ingatlanok				770000	—	Jelzálogkölcsönökből visszatartott összegek		531832	03	
Bérgazdaságok és saját földbirtokok				5750131	18	Atmeneti tételek		370669	54	
						Nyereség:				
						Áthozat 1921. évről	K	158600	—	
						Folyó évi nyereség	„	2890045	07	
				210328319	90			3048645	07	
								210328319	90	

KIADÁSOK

Üzleteredmény-számla.

BEVÉTELEK

		Korona		fill.			Korona		fill.
Kamatok		3907920	99		Nyereségáthozat 1921. évről		158600	—	
Intézeti és tőkekamatadó		820262	04		Kamatok:				
Tiszti fizetések, lakbérek, drágasági pótlék, tiszteletdíjak és szolgák illetményei és üzleti költségek		6052999	44		Leszámított váltók, jelzálogkölcsönök, értékpapírok, folyószámlák, előlegek és egyéb kölcsönök után		8988621	79	
Tiszta nyereség		3048645	07		Ingatlan jövedelem		343100	—	
					Jutalékok, biztosítási és egyéb üzletek eredménye		4339505	75	
				13829827	54			13829827	54

Subotica, 1922 december 31-én.
Sombor,

AZ IGAZGATÓSÁG.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:
A KÖZGAZDASÁGI BANK RT. FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA.

A wieni LORENZ A. tanár 528
klinikának volt műtőorvosa

Dr. Cesar Kajon
az orthopéd gyógyászat szakorvosa
Beograd, Studenticka ulica 67.
Rendel 2-4-ig. Telefon 25-29.

Csont- és izombetegségeket, bénulásokat felnőttéknél, de főleg gyermekeknél. Hátgerinc elgörbüléseket, születtől eredő, valamint később szerzett sérüléseket, u. m.: csipőficamodásokat, nyakmerevedéseket, lúdtalpakat, izommerevedéseket, valamint izomelferdüléseket, csonttöréseket és azok következményeit, angolkór és angolkóros elváltozásokat sikeresen gyógyít.

Eladó
egy 10 HP magánjáró
cséplőgarnitúra,
az Első magyar mezőgazdasági gépgyár gyártmánya, teljes felszereléssel, a legjobb karban, valamint egy különálló **cséplőszekevény,** hasonló gyártmány. 660

Bővebbet **Brajković és Tatarin** cégnél Veliki Beeskerek.
Telefon 360. Telefon 360.

Juta spoločnosť s. r. o. Prag.
Vezérképviselet az SHS királyság részére: 604
Liebmann Stein Zagreb, Boškovičeva ul. 29. a/XX.

Bánati képviselő:
FREISCHBERGER LIPÓT VELIKI BEESKEREK.
Sürgőnycim: Freischberger. Telefonszám 149.

Állandó gyári raktár gabona- és lisztes-
zsákok-ban és egyéb jutaárukban.

Vállalom 596
házi vízvezetékek
szakszerű kivitelét.

Állandó raktáron **vízvezetési berendezési cikkek** u. m.: fürdőkád, mosdó, klozet stb. — — —

Készíték autogénnel hegesztett **orvosi műtőberendezéseket,** u. m.: műtőasztal, műszerszekevény stb. csinos kivitelben.

Engel Ádám lakatos
V. Beeskerek, a postával szemben.

Sarokház eladó a belvárosban
forgalmas helyen üzlethelyiségekkel 800 m² telken. Egy nagyobb, két kisebb lakás és melléképületek. Részben kiépíthető. Ugyanott a házzal együtt egy kisebb jól bevezetett vegyeskereskedés is átvehető. Érdeklődni

Slovenacska (Nádor) u. 1. sz. a. a fűszerüzletben 654

Magas fizetéssel, azonnali belépésre
keresek
cipőfelsőrész készítő, tűzőt, szijgyártó- és cipészsegédet.

Brankovan György
Veliki Beeskerek, Pasi-tyeva (Tomasováci) u. 2943.
665

Bármilyen
kartondobozt
legszebben és legolcsóbban készít a

Vojvodina: Doboziar Subotica, Sudarevičeva utca 84. sz. 402

Eladnám vagy bérbeadnám
kedvező feltételek mellett Debeljacsán, a falu mellett fekvő, azonnal üzemképes **téglagyar-telepemet hat és fél hold földdel,** teljesen berendezett cserépszinnel, lakóházzal, teljes hozzávaló felszereléssel.
Stein Ignác, Debeljacsá.

Nagyobb szállítmány Ia minőségű étkezési
burgonya
érkezett, bármily mennyiségben kapható míg a készlet tart. Zsitni trg (Buza-tér) 9. sz. alatti pincéhelyiségben

Házeladás!
A III. külkerület 11/p. számú ház, mely áll 2 szoba, 1 konyha, egy étéskamra, 1 nyári konyha. alatta pince és 400 m² öltözőből, szabad kézből **azonnal eladó** 631
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Villamossági és műszaki cikkek:
izzó- és asztali lámpák, házi csengők és elemek, vezetékek minden vastagságban, Bergmann-csővek, zseblámpák, Metallum elemek, gyújtók, gyújtókövek a legújantósbab áron szerezhetők be nagyban és kicsinyben

Milan Reza és Társa műszaki iroda és kereskedésében Vel. Beeskerek, Szkerlityeva (Városház) u. 2.

Vállalunk műszaki és villamos felszereléseket, malomberendezéseket helyben és vidéken a legmodernebb kivitelben az iroda mérnöke által készített tervek szerint. :: Garantált munka! Olcsó árak! Kérjen árajánlatot!

Eladó lakóház
kényelmes lakással, melléképületek, száraz pince, 1600 m² telken a belvárosban.
626 Felvilágosítás
Slovenacska (Nádor) u. 1. sz. fűszerüzletben

Valódi szegedi paprika
kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os p'ombirozott zsákokban 299
Vesica Emilnié Snotticán, Stosova u. 3.
Állandóan nagy mennyiség raktáron.

Vetőmag-árak:
650 Métermázsánként

Ia heremag (garantált arankamentes)	2600 Din
Takarmányrépamag (eckendorfi Mammuth)	1200 "
Muharmag (egészséges, fekete-sárga)	700 "
Bükkönymag	450 "
Kölesmag 50 kg fe.üli vételnél	400 "

„AGRARIA” takarmány- és magkereskedés
Subotica, Huspiac Telefon 1-20.

Eladó
egy 9-es számú alig használt harisnyakötőgép vasasztalal és teljes felszereléssel 679
Takovska (Garaj) u. 13. sz. alatt.
Ugyanott egy jókarban levő cipészgép is eladó

Városi jódos gyógyfürdő
Novi Sad. 1710

Pansio rendszer. — Kiténő ellátás és szobák — Iszapkezelések, sósfürdők, hydrotherapia, Röntgen-laboratórium, kvarc-mpa, diatherma és villamos kezelések. Állandó fürdőorvos.
Nyitva egész évben. Téli kúra.

Uj kerékpárokat, gummikar és kerékpáralkatrészeket, valamint **varrógépeket** legolcsóbban vásárolhat

Grünfeld Árminnál Veliki Beeskerek.
(a nagyhid mellett) — 39

Sürgőnycim: Jutešif, Novisad. Telefon 403. 58

Schiff Ábrahám
Novi Sad, Futoski put 4.
Gyár: a kamenici uti átjárónál.

Zsák-, ponyva-, zsinag-nagykereskedés.
Zsák- és ponyvakészítő és varrógép.

Fiókok: Beograd, Kraljevića Marka u 7.
Wien, Blindengasse 46/a
Budapest, Vilmos császár-u 33.
Gyár: Budapest, Daróczy-ut.

Külföldi ponyva- és zsákköcsönzőosztály!
Használt zsákok vétele és eladása!

Cséplőszén
alkalmas cséplőgarnitúrákhoz. —

Kapható: Prometni zavod za uglj prometni d. d filijala Novi Sad, Dunavska ul. 2. 452

Elsőrendű mész
kapható és azonnal szállítja kedvező árak mellett az

Egyesült Mészművek Rt.
Zagreb, Bogovičeva u. 3. Telefon 5-55.
661